

АЛМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXI, бр. 6, септември 2023 г.

ТЪРЖЕСТВЕНО ОТКРИВАНЕ НА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

С тържествена церемония в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ бе открита новата учебна 2023/2024 година. Специален гост на церемонията за приемане на 88-ия випуск на свищовската Алма Матер бе министърът на регионалното развитие и благоустройството Андрей Цеков. Сред гостите на тържеството бяха: кметът д-р Генчо Генчев; протоиерей Руслан Личев – архиерейски наместник на Свищовска духовна околия; Йордан Терзийски – народен представител в 49-то Народно събрание; възпитаници на Свищовската академия, сред които областните управители на Велико Търново – Ивайло Здравков и на Бургас – Пламен Янев, Румен Спецов – изпълнителен директор на НАП; управители и ръководители на застрахователни

и бизнес организации.

В приветствието си към студентите, ректорът проф. Марияна Божинова заяви: „Вашият избор да се образовате в едно от дока-

преследвате своите мечти. Вие, скъпи млади хора, сте авторите на собствената си история, а Стопанската академия е платформата, от която можете да се из-

ската Алма Матер направи протоиерей Руслан Личев. Приветствие към свищовските студенти и към цялата академична общност поднесе министърът на ре-

пендии и награди на изявени студенти. Наградата на Общински съвет – Свищов за отличник на випуск 2019-2023 кметът връчи на Николета Иванова, спец. „Счетоводство и контрол“, със среден успех от следването Отличен 5,95 и успех от Държавен изпит 6,00. Наградата на Ректора и академичното ръководство за отличници на випуска в ОКС „бакалавър“ по факултети получиха: Николета Иванова – факултет „Стопанска отчетност“; Никол Нанева от факултет „Производствен и търговски бизнес“, спец. „Индустриален бизнес и предприемачество“; Йоанна Бакалова от факултет „Мениджмънт и маркетинг“, спец. „Бизнес информатика“; Стелла Хаджиева от факултет „Финанси“, спец. „Застраховане и социално дело“.

На 4 стр.

залите се престижни икономически висши училища в страната показва, че имате смелостта да следвате Вашия ум и сърце, да

стреляте към необятните върхове на личните си постижения. Обръщение за здраве и благоденствие на новия випуск и свищов-

гоналното развитие и благоустройството.

По традиция, при откриването на новата учебна година бяха връчени сти-

Отново 100 % е реализиран държавният план-прием

СА „Д. А. Ценов“ за поредна година реализира на 100% субсидирания от държавата прием на студенти. Заети са всички места от утвърдения от МОН прием за академичната 2023/2024 г. в ОКС „бакалавър“, които за настоящия прием в редовна форма по държавна поръчка са увеличени с близо 60, спрямо предходната година. Кандидатстудентската кампания '2023 се реализира при засилен интерес и освен заетите места по държавна поръчка, има почти още толкова записани в платените форми на обучение – редовна, задочна и дистанционна.

Трима от записаните студенти са приети с максимален бал 30: Димитър Игнатов от Русе, специалност МИО, редовно обучение; Моника Табакова от Пловдив, специалност СФК, за-

дочно обучение; Ана Янева от Първомай, специалност СК, задочно обучение. Традиционно най-много новоприети студенти има от областите София-град, Плевен, Велико Търново, Враца и Монтана.

През учебната 2023/2024 г. Академията посрещна 88-ия си випуск, за който приемът на студенти в ОКС „бакалавър“ е по 19 специалности на български език и две на английски език. При засилен интерес протече и приемът на документи за ОКС „магистър“. Обучението е по 44 магистърски програми, част от които са съвместни с УНСС, а друга част са на английски език. МП „Международен финансов мениджмънт (на английски език)“ се предлага съвместно с Донецки национален университет „Васил Стус“.

АКАДЕМИЯТА ПРОДЪЛЖАВА ПАРТНЬОРСТВОТО С БТА

След двугодишно сътрудничество, СА „Д. А. Ценов“ и Българска телеграфна агенция продължават позадълбочено своето партньорство. Това стана ясно на среща между ректора – проф. Марияна Божинова и генералния директор на най-старата информационна агенция – Кирил Вълчев, които положиха подписи под безсрочно споразумение. Съгласно новия договор между двете институции, ще бъдат организирани стажантски програми, обучения, срещи със специалисти от медийната практика и редица други инициативи.

Чрез своите специалисти и преподаватели, които са практикуващи и участващи в редица управленски, държавни и контролни институции, Академията може

да произвежда качествени икономически новини, анализи и оценки, подчерта проф. Божинова и благодари

ри за гласуваното доверие и високата оценка, които БТА показва с преподписването на договора за сътрудничество. Кирил Вълчев подчерта, че СА „Д. А. Ценов“ е надежден партньор на БТА при предоставянето на

икономическа информация и новини от сферата на висшето образование. Така БТА, която има свой прес-

клуб в Свищов, ще продължи да отразява различни аспекти от образователната и научната дейност на Академията, но и ще предоставя възможност за стажантски програми на свищовските студенти.

Академията участва в национална конференция

Академията взе участие в национална научна конференция на тема „Предприемачеството през погледа на младите хора – възможности и мечти“. Форумът, вдъхновен от Целите за устойчиво развитие на ООН, бе част от календара за отбелязване на 100 години от създаването на Средно училище „Крум Попов“ в гр. Левски и 15 години на организацията „СОНИК СТАРТ“ ООД. Авторитетният форум се проведе под егидата на министъра на образованието, проф. Галин Цоков и даде шанс на бъдещи кандидат-студенти да развият предприемаческите си умения под ръководството на проф. Огнян Герджиков – носител на Орден Стара планина, служебен министър-председател на България в мандат 2017 г. Сред гостите бяха проф. Спартак Керемидчиев – Институт за икономически изследва-

ния при БАН, Любка Александрова – кмет на община Левски, доц. Офелия

те в конференцията, изразявайки убедеността си, че техните усилия в това

Кънева – специалист в областта на публично-частното партньорство, управлението на хуманитарния сектор и защита правата на децата, писателят Д. Томов.

От името на ректора на Свищовското висше училище – проф. Марияна Божинова, поздравителен адрес поднесе д-р Пламен Петров – организатор „Образователен маркетинг“. Той приветства участници-

благодарно начинание ще доведат еманацията на изследователската проява в контекста на едно по-авангардно направление, което да оптимизира и докаже рационалния подход при управленските процеси от сферата на европейските и националните политики, регионалната и глобалната стабилност, дигитализацията и изграждането на просперираща икономика.

111 години от дарението на Димитър Ценов

Всяка година на 1-ви септември не само академичната общност, но и голяма част от свищовци си припомнят за живота и делото на Дарителя Димитър Ценов, който на 1-ви септември 1912 г. прави най-голямото индивидуално дарение за развитие на българското висше образование (и второто по големина след това на братята Евлоги и Христо Георгиеви за създаването на Софийския университет). Родолюбивият българин и възрожденец, виден търговец, акционер и предприемач, завещава на българската държава и родния си град Свищов цялата си собственост – пари, ценни книжа и недвижими имоти, оценени тогава на 5 млн. златни лева. Голямото си състояние Ценов дарява за създаване и издръжка на висше търговско училище в Свищов. Днес стойността на дарението, направено от родолюбивия свищовец, по консервативни оценки далеч надхвърля сумата от 300 млн. лева.

След акта на своето дарение до 1920 г. Ценов постепенно се оттегля от активна

стопанска дейност. Земният му път приключва на 23 май 1932 г. и по негово желание е погребан в двора на манастира „Св. св. Петър и Павел“ в Свищов. За активната си стопанска дейност и във връзка с неговото дарение за народната просвета Димитър Ценов е бил многократно награждаван с най-високи отличия – от княз Фердинанд, от цар Борис III, от немското правителство. През 1920 г. Общинският съвет на Свищов го удостоява със званието „почетен гражданин“ и Д. Ценов става втори почетен гражданин на Свищов след генерал Драгомиров. Висшето търговско училище е открито на 8 ноември 1936 год. лично от Цар Борис III. Денят на официалното откриване се превръща в празник за Свищов, на който присъстват представители на правителството и много граждани.

Сто и единадесет години след най-голямото индивидуално дарение за висшето образование в България, Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ има близо 155 000 успешно обучени и дипломирани възпитаници.

Студентски конкурс за есе проведе катедра „Мениджмънт“

Катедра „Мениджмънт“ за поредна година проведе традиционния конкурс за студентско есе на тема „Управление на времето“. Студентите на Стопанската академия разсъждаваха върху интересен проблем, свързан с ефективното управление на времето, отнасящ се до процеса на планиране, организиране и използване с цел постигане на поставени цели и задачи.

В конкурса участваха над двадесет свищовски студенти от различни курсове и специалности в ОКС „бакалавър“ и „магистър“. За насоките на разсъждение и мотивите за организиране на конкурса, доц. Ирена Емилова, ръководител на катедрата, сподели: „Темата за управление на времето се развива през годините. Да управляваш времето е възможност, а за мениджърите се оказва предизвикателство. Най-важните ползи от управлението на времето са подобряване на ефективността и удовлетвореността от работата“. Сред критери-

ите, по които бяха оценявани студентите, са собствена теза, форма на изложение, изводи. Журито, съставено от членовете на катедрата с председател гл. ас. д-р Надежда Стефанова и с представител от практиката – Венцислав Спирдонов, председател на Общински съвет – Велико Търново, отличил най-добре представителите се студенти.

За втора поредна година победител в конкурса е Аница Декова, спец. „Икономика на търговията“, II курс, дистанционно обучение. В своето есе тя споделя: „Времето е нашият най-добър учител, нашият най-полезен инструмент, нашият най-ценен и невъзвръщаем ресурс.“ На второ място журито класира Миглена Мединцова, МП „Управление на човешките ресурси“ и Маргарит Гатажев, спец. „Стопанско управление“. Третото място си поделиха Любомира Методиева, МП „Управление на човешките ресурси“ и Анна Пашова, спец. „Финанси“.

Гражданското образование в проект на наши преподаватели

Заместник-ректорът на Стопанската академия – доц. Искра Пантелеева, с ресор „Учебна дейност и акредитация“, бе официален гост на нарочна пресконференция, организирана от Сдружение „Национална асоциация по прогнозиране и планиране“, чийто активен член е Висшето училище. На събитието проф. Маргарита Богданова – председател на Управителния съвет на Сдружението и декан на факултет „Мениджмънт и маркетинг“, представи пред заинтересовани страни проект „Академия за младежки граждански инициативи“, финансиран от Министерство на младежта и спорта по Национална програма за изпълнение на младежки дейности.

Сред участниците в пресконференцията бяха представители на местната администрация в Свищов, СА „Д. А. Ценов“, неправителствения сектор

и образователни институции от общината, медии. В рамките на изказването си проф. Богданова запозна присъстващите с основната цел на проекта, а именно: устойчиво да се повиши капацитета на младите хора за активно гражданско участие в обществените процеси на местно ниво – община

мална структура – Клуб Младежи за граждански инициативи. В резултат се очаква да се създадат предпоставки, да се стимулира и подпомогне включването на младежи от община Свищов в обществените процеси на местно ниво и повишаване нивото на гражданското образование

Свищов. Сред планираните дейности за постигането на тази цел са тематични обучения, тренинги, младежки инициативи и създаването на нефор-

на учащите. Проектът бе приет позитивно от заинтересованите страни и бе подкрепен от представителите на присъстващите институции.

Катедра МИО празнува 30 години с научен форум

Катедра „Международни икономически отношения“ отбеляза тридесет години от учредяването си и създаването на едноименната специалност в СА „Д. А. Ценов“ с кръгла маса, посветена на проблемите на глобалната икономика и бизнес. Тържествено откритие на форума бе предаване на живо и в Интернет. Ръководителят на катедрата доц. Здравко Любенов изрази благодарност към присъстващите за уваженото събитие и предаде поздрав от името на основателите ѝ проф. Атанас Дамянов и доц. Иван Спиридонов. Като припомни историята и кадровото развитие на катедрата, доц. Любенов подчерта, че създаването и разширяването на силно ядро от преподаватели през годините даде възможност да се оформят няколко научни школи в области като фирмена интернационализация, международен бизнес, външнотърговски операции, международен туризъм, с принос в изследванията на

международните икономически отношения. След три десетилетия обучение и работа със студенти, доц. Любенов със задоволство отбеляза факта, че много от завършилите специалности към катедрата работят и се утвърждават на висши

позиции в международни и български компании или успешно ръководят собствен бизнес.

Ректорът на Стопанската академия проф. Марияна Божинова поднесе поздравления от името на академичното ръководство по повод юбилея на катедрата и приветства избора на

тема за кръгла маса като изключително актуална за днешните турбулентни времена. Проф. Божинова отличи с почетен плакет на Академията преподавателския състав на катедрата за създадените през годините значими международни

връзки и участия в проекти, успешния обмен на кадри и знания, за показаната устойчивост в развитието, и му пожела да продължава да надгражда и търси нови полета на научни изследвания. Проф. Маргарита Богданова, декан на факултет „Мениджмънт и маркетинг“, подчерта активната

работа на катедра МИО със своите възпитаници и пожела дързост и въображение за още нови интересни инициативи.

Удовлетворение от съвместната работа и създадените приятелски контакти в допълнение към служебните сподели доц. Георги Маринов от името на сродната катедра МИО при Икономически университет – Варна. Приветствие поднесе и Пламен Михов, възпитаник на специалността от випуск 2001 и председател на Алуumni клуб МИО. Видео обръщение направи проф. Йото Йотов, възпитаник на специалността от випуск 2000, професор в LeBow College of Business към университета Drexel (Филаделфия, САЩ) и професор-изследовател в Центъра за международна икономика на института ifo (Мюнхенски университет, Германия).

След тържествената част честването продължи с представяне на разработки за организираната кръгла маса на тема „Гло-

бална икономика и бизнес“. Присъствено и в онлайн среда бяха обсъдени изследвания от различни аспекти на съвременните международни икономически отношения на автори от научните среди и от бизнес практиката. Тематиката на докладите обхваща въпроси, свързани с неелектрическите приложения на ядрената енергия, възможностите за декарбонизация на икономиката, значение и тенденции в световната търговия със селскостопански продукти и устойчивите хранителни вериги в България, търговията със стоки между ЕС и Русия в условията на ограничителни мерки и др. За популяризиране на постигнатите резултати от кръглата маса ще бъде публикуван сборник на хартиен носител и в електронен вид във Виртуалната библиотека Dlib на Стопанската академия. Сборникът ще бъде включен в Националния референтен списък (НРС) на съвременни български научни издания с научно рецензиране.

Четирима областни управители са наши възпитаници

Образователният ценз и ниво на експертиза, в сферата на обществено-политическия и икономическия живот на страната, на четирима нови областни управители са съградени в аудиториите на Свищовската академия.

Пламен Янев е новият областен управител на Бургас. Той е магистър по „Застраховане“ и е завършил две бакалавърски специалности в нашата Алма Матер – „Застраховане и социално дело“ и „Стопански и финансов контрол“. Пламен Янев е добре познат на гражданите на областта – до този момент е бил зам.-областен управител. Притежава и богат опит в сферата на застраховането и банкирането.

Новият областен управител на Велико Търново е завършилият ОКС „магистър“ в специалност „Икономика на търговията“ Ивайло Здравков. Доскорошният директор на ТД на НАП е оглавявал и Агенцията за държавни вземания, бил е член на Великотърновската адвокатска колегия и пре-

подавател по право.

Надя Донкинска е новият областен управител на Враца. Тя е магистър, специалност „Финанси“ и досега е заемала ръководни позиции в банковия сектор.

Завършилият магистърската програма в специалност „Икономика и управление на индустрията“ Виктор Стойчев е новият областен управител на Ловеч. Доскорошният главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми в МТСП е заемал поста областен управител и през 2022 година. Неговата професионална кариера се свързва с ТП на НОИ и ТД на НАП в град Ловеч. Два мандата е и общински съветник в Ловеч.

Решението на Министерски съвет за назначенията на четиримата областни управители и осигуреното признание от министър-председателя академик Николай Денков отново потвърдиха ролята на Свищовската академия като ковачница на знаещи и можещи кадри.

Комбинирана интензивна програма среща участници от седем държави

Първата комбинирана интензивна програма на тема „Разработване на успешни проектни предложения за висши училища“, координирана от Свищовската академия, посрещна обучаеми от 7 висши училища. По време на присъствения тренинг, проведен в с. Чифлик и Свищов, участие взеха 19 обучаеми, представители на висши училища от седем държави – Политехнически институт в Томар (Португалия), Университет в Камерино (Италия), Университет „Валахия“ в Търговище (Румъния), Университет на Южна Бохемия в Ческе Будейовице (Чехия), Университет в Търнава (Словакия), Университет за наука и технологии в Адана (Турция) и СА „Д. А. Ценов“. Идеята концепция на програмата е разработена по инициатива на Свищовското висше училище в партньорство с университетите от Португалия, Ита-

лия и Румъния. Програмата е проектирана в две части: 5-дневен интензивен присъствен тренинг и последващо 30-дневно виртуално обучение в електронна среда. Реа-

чение, участниците бяха въввлечени в генерирането на идеи за разработването на работни пакети и индикатори, разпределението на партньори по дейности, в провеж-

лизира се в рамките на проект № 2021-1-BG01-KA131-NED-000008608, осъществяван от СА „Д. А. Ценов“ с финансовата подкрепа на програма „Еразъм+“.

По време на присъствения тренинг, стъпвайки на педагогически подходи като проектно-базирано и преживенческо обу-

дането на конкурентен анализ, анализ на приоритетите на програма „Еразъм+“, на ключовите дейности, на критериите за оценяване. Обучението в електронна среда се провежда в нарочно създадения за целта курс в платформата <https://training.eacademy.bg/> на Академията.

Тържествено откриване на учебната 2023/2024 година

От 1 стр.

По време на церемонията бе припомнено, че на 22 август 2023 г. първокурсничката от спец. „Маркетинг“ в Стопанската академия, Нургюл Салимова – вицешампион на Световната купа по шахмат в Баку, на кара всички българи и цялата академична общност в Свищов да се гордеят с нейното изключително постижение. По решение на академичната фондация „Д. А. Ценов“, българската топ шахматистка бе удостоена със специална награда за изключителни спортни постижения. Ректорът проф. Божинова – председател на УС на Фондацията, обяви наградата на Нургюл – покриване на всички семе-стриални такси за 4-годишния период на обучение и ѝ връчи ваучер за закупуване

на учебници и учебни материали. В обръщение към колегите си първокурсници талантливата шахматистка им пожела здраве и успехи в обучението. Специална награда за високи спортни постижения и стипендия, отпусната от фондация „Д. А. Ценов“ за зимния семестър на новата учебна година, са присъдени и за четвъртокурсничката Ивет Горанова от спец. „Икономика на търговията“ – олимпийска шампионка от Токио 2020, сребърна медалистка от Европейските игри в Полша през м.юни 2023 г. Министър Андрей Цеков връчи наградите на световната вицешампионка гротмайстор Нургюл Салимова и на двамата първокурсници, приети с максимален бал 30. Стипендии и награди за свищовски студенти

обявиха и важни партньори на Академията, представители на бизнеса. ЗЕАД Бул-страд Виена Иншурънс Груп за четвърта поредна година осигури годишните такси за

дипломи по 1200 лв. за изявени студенти от спец. ЗСД и възможност за стипендианти да проведат платен стаж в централата на брокера в гр. Варна. Представителят

сов контрол“ и 6 стипендии по 200 лв. за приети в МП „Финансов контрол и външен одит“.

По повод откриването на новата учебна година, в СА „Д. А. Ценов“ са получени множество поздравителни адреси. В аулата бе прочетен поздравителният адрес от Красимир Вълчев – народен представител в 49-ото НС и председател на Комисията по образование и наука. След тържествената церемония гостите посетиха академичния музей, където министърът на регионалното развитие и благоустройството положи подпис в летописната книга на Свищовското висше училище. Заедно с ректора и председателя на Студентския съвет, той поднесе цветя пред паметника на Дарителя – Димитър Ценов.

обучение на приетите 35 студенти в първи курс, спец. „Застраховане и социално дело“. Мусала Иншурънс Брокер отпуска 2 стипен-

на частния бизнес Тодор Гогов обяви 3 стипендии за годишните учебни такси на новоприети студенти в спец. „Стопански и финан-

Катедра „Икономика и управление на туризма“ отбеляза Световния ден на туризма

Студенти от специалност „Икономика на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“, ученици от спец. „Организация на туризма и свободното време“ на ПДТГ „Д. Хадживасилев“,

ра тема за честванията, като през 2023 г. тя е „Туризмът и зелени инвестиции“. „Световният ден на туризма през 2023 г. ще бъде призив за действие към международната общност, правителствата, финансовите институции, партньорите за развитие и инвеститорите от частния сектор да се обединят около нова стратегия за инвестиции в туризма“ – поясни доц. Илиева. Ръководителят на катедрата и ректор на Академията – проф. Марияна Божинова и директорът на ПДТГ

преподаватели от катедра „Икономика и управление на туризма“ и учители от ПДТГ отбелязаха заедно Световния ден на туризма в родната къща на Алеко Константинов. Осъзнавайки важността на съвместните инициативи и силата на обединението, катедрата, Търговската гимназия и Историческия музей организираха съвместното честване, отдавайки почит към делото на Алеко като родоначалник и идеолог на организираното туристическо движение в България. Доц. Любка Илиева припомни пред присъстващите, че всяка година Световната организация по туризъм изби-

„Д. Хадживасилев“ – Лиляна Димитрова отбелязаха, че инвестициите в обучаващите се бъдещи кадри са инвестиция в бъдещето на туризма.

Уредникът на музея Рени Илиева – възпитаник на катедрата, запозна студентите от спец. „Икономика на туризма“ и учениците от спец. „Организация на туризма и свободното време“ с живота и делата на Алеко, като го представи в ролята му на инициатор за появата и развитието на организирания туризъм в България. Студентите и учениците имаха възможност да разгледат богатата музейна експозиция в родния дом на Алеко Константинов.

Посещение на студенти в работна среда организира катедра АИ

По инициатива на Европейската федерация на движенията за биологично земеделие IFOAM Organics

на местни и регионални земеделски продукти, които да снабдяват магазина с качествени, здравословни и

Европе-Европейската комиси-сия обяви официално 23 септември за Ден на биологичното земеделие, което е устойчив вид селско стопанство, при който

производството на храни се извършва в хармония с природата, биологичното разнообразие и хуманното отношение към животните. По повод отбелязването на Деня на биологичното земеделие в ЕС катедра „Аграрна икономика“ организира и проведе посещение на студенти от специалността в реална работна среда в търговския обект на фирма „Марико“ в гр. Свищов. Ръководителят на катедрата – проф. Мария Николава, представи управителя на фирмата – Владислав Николаев, като предприемач с иновативни идеи в съвременния агробизнес. Той запозна присъстващите с развитието на търговския обект, като сподели за трудностите при намиране на подходящи производители

екологосъобразни продукти с ясен произход. По думите на В. Николаев, устойчивото и екологосъобразно производство на безопасна и качествена храна става все по-голямо предизвикателство, като нейният обхват непрекъснато се увеличава. Интересът на потребителите към такива продукти и храни продължава да расте, тъй като стават все по-информирани и вискателни относно тяхното качество и безопасност.

Студентите имаха възможност да дегустират и да се убедят във вкусовите качества на предлаганите продукти – сини сливи, грозде, ябълки, мед и различни видове вина, като особено бяха очаровани от течен шоколад, произведен от орехи без захар.

Редактор: Вероника Василева
Дизайнер: Благвеста Борисова
Академично издателство „Ценов“